

Pangunguna mula sa pananaw ng **Sikolohiyang Pilipino**

Mr. Jose Maria Diestro, Jr.
Psychology Department
Far Eastern University

Ano ang Sikolohiyang Pilipino (SP)?

- Virgilio Enriquez
- Multi-disiplinaryo
- Katutubong sikolohiya na naglalayong maunawaan ang kultura at pagkataong Pilipino.
- **Pagbibigay-diin:** ang pag-aaral ay nagsisimula sa pag-unawa ng **kultura**

Ilarawan ang...

- Isang magandang babae

Ilarawan ang ...

- Kapaki-pakinabang na tanim

Paraan ng pagsasakatutubo (Enriquez, 1994)

- **Pagsasakatutubo mula sa labas**
 - Pang-angkat ng mga modelo, teorya at pamamaraan mula sa ibang kultura
- **Pagsasakatutubo mula sa loob**
 - Pagpapalitaw ng mga modelo, teorya at pamamaraan mula ating kultura

Kabataan mula sa
pananaw ng SP

Pananaw tungkol sa kabataan

- May papel na ginagampanan sa lipunan (Salazar, 1983)
- Pag-unlad mula *inaalalayan* (guided) to *pinagkukusa* (self-initiating) (Salazar, 2004).
- Positive Youth Development (PYD) (Larson and Wood, 2006)

Pananaw tungkol sa mga Kabataang nangunguna

- Nagboboluntir (Dalisay et al., 2005 at Yacat, et al., 2008)
- Nagkukusa para sa kanilang sariling pag-unlad (Larson at Wood 2006).
- Barkadahan (Sta. Maria, 2006)

Ano-ano ang kunteksto ng kabataang nangunguna?

■ Sa paaralan

- Pang-akademikong organisasyon
(hal. Student Council at Dept-level student orgs)
- Di-pang-akademikong organisasyon
(hal. Debate club, dance club atbp.)

■ Sa labas ng paaralan

- Gov't supported (SK), NGO initiated (PVI)
atbpng impormal na grupo (Barkadahan)

Kasasapitan?

- Pag-unlad ng mga **kahusayan** (competencies) at **halagahin** (values)

Paano ba umuulad?

Youth Experience Survey
(Hansen & Larson, 2006)

Sumasang-ayon ka ba?

- Tried doing new things
- Tried a new way of acting around people
- Learned to find ways to achieve my goals
- Observed how others solved problems and learned from them
- Identity Exploration
- Identity Reflection
- Goal setting
- Problem Solving

Sumasang-ayon ka ba?

- Learned about setting priorities
- Became better at handling stress
- Learned I had a lot in common with people from different backgrounds
- I was able to change my school or community for the better
- **Time Management**
- **Emotion Regulation**
- **Positive Relationship**
- **Prosocial behavior**

Sumasang-ayon ka ba?

- Learned that working together requires some compromising
- Learned about the challenges of being a leader
- This activity improved my relationship with my parents/guardians
- Got to know people in the community
- **Teamwork**
- **Leadership skills**
- **Integration with family**
- **Linkages to community**

Sumasang-ayon ka ba?

- This activity interfered with doing things with family
- Felt pressured by peers to do something I didn't want to do
- Felt like I didn't belong in this activity
- I get stuck doing more than my fair share
- **Stress**
- **Negative influence**
- **Social exclusion**
- **Negative group dynamics**

Paano ba umuulad?

**Sa paanong paraan
natutunan ang halagahin ng
FEU? (Diestro, 2010)**

Sumasang-ayon ka ba?

- Bilang officer ng HRM [Society], siguro 'yun[g] nagpatibay sa'kin kung bakit nandito ako ... [ay 'yung] dedication ko [at] 'yung pangarap ko. (ITHM student leader from Diestro, 2010)
- Indicator of **F**ortitude

Sumasang-ayon ka ba?

- Kailangang may plano ka ... kung paano mo mapapaganda yung committee mo, yung relationship nung officers, [kung paano] magagawang successful yung projects [at] makakatulong sa students (IN student leader from Diestro, 2010)
- Commitment to Excellence

Sumasang-ayon ka ba?

- 'Yung right and wrong mas na-strengthen siya sa'kin. Nakakatulong din sa'kin 'yung na-experience ko dito na [may mga hindi] nagagawa pero may mga reason behind kung bakit hindi nagagawa yun. (IABF student leader from Diestro, 2010)
- Indicator of **U**prightness

Sa mga estudyanteng Boluntir (Yacat et al., 2008)

- Pagbabahagi ng sarili sa iba
- Pag-unlad ng leadership skills
- Nakakatulong sa pagbuo ng pagkatao

Sa gawain ng mga AKTIBISTA, natututunang; (Diestro, 2007)

- Pagiging mahusay sa pagsasalita
- Pagiging flexible sa mga gawain
- Disiplina sa paggugol ng oras
- Paggabay sa mga bagong kasama
- Pakikipagkapwa sa iba't-ibang tao
- Paglaban sa mga hadlang

“Ibig sabihin ng paglago sa organization natututo kang makipagkapwa tao”

Sa BARKADA, natutunan ang mga ss.: (Sta. Maria, 2006)

- tumindig sa sariling paa at huwag lang umasa
- pansariling katangian o kakayahan
- papaano maging isang mabuting kaibigan
- papaano harapin ang problema sa buhay

Ang barkada ay nakakatulong. Sila rin ang makakasama mo sa hirap at ginhawa. Pero ang mga grupo mong hindi ka dinadamayan, hindi barkada yon ... Sa pakikipagbarkada natutunan kong pahalagahan ang tunay na pagkakaibigan at pagsasamahan sa bawat isa.

Paano magpapatuloy ang pagboboluntir bilang nangungunang kabataan?

- Kailangan angkinin ng kabataan ang gawain at ng positibong ugnayan sa pagitan ng kabataan at mga umaalalay (Camino at Zeldin, 2002).
- May lubos na pagpapahalaga sa mga tinutulungan at sa Bayan (Diestro, 2007). Ibig sabihin, hindi hiwalay ang sarili sa tinutulungan.

Anong ibig sabihin nito?

- Ang “**COMMITMENT**” ng isang boluntir ay higit pa sa pangako, sa salitang binitawan man o sa anumang kasulatan.
- Ito ay nagsisimula sa simpleng interes pero higit na lulalalim habang ginagampanan ang kanyang papel sa grupo.
- May higit na kapanagutan ang boluntir mismo, pero may ambag din ang mga taong nakapaligid sa kanya.

Pagtatapos

- Pagpapa-unlad ng sarili +
- Pagtulong sa kapwa
- Binubuo nito ang “**MAKABULUHANG
KARANASAN**”

Maraming Salamat!

jomadiestrojr@yahoo.com.ph